



Eerstehulpverlening: wat zegt de wetgeving?

Lucie Guillemyn

Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid Arbeid en Sociaal Overleg
Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk
Regionale Directie Toezicht Welzijn West-Vlaanderen

23 april 2018



Inhoud

- **Welzijnsreglementering: Welzijnswet van 4/08/1996 en KB van 15/12/2010 betreffende de eerste hulp aan werknemers die slachtoffer zijn van een ongeval of die onwel worden (boek 1 titel V uit de Codex)**
- **Aansprakelijkheid van de hulpverlener**
- **Beroepsgeheim van de hulpverlener**
- **Medicatie**



Codex boek I titel V

- **Toepassingsgebied:**
 - Cfr. Wet Welzijn: dit besluit is van toepassing op werkgevers en werknemers evenals de daarmee gelijkgestelde personen (interims, stagiairs, vrijwilligers,...)
 - Maatregelen moeten ook kunnen toegepast worden op aannemers, onderaannemers en andere personen die aanwezig zijn op de werkplaats



Codex boek I titel V

- **Doelstelling:**
 - Gevolgen van een ongeval of een (niet)-traumatische aandoening te beperken
 - Ervoor zorgen dat de letsels niet erger worden in afwachting van, indien nodig, gespecialiseerde hulp
 - Indien nodig, zo snel mogelijk gespecialiseerde diensten buiten de onderneming alarmeren





Codex boek I titel V

- **Definities:**
 - Hulpverlener: werknemer belast met het verstrekken van de eerste hulp die met vrucht de basisvorming en bijscholing heeft gevolgd (en eventueel de specifieke vorming voor specifieke risico's)
 - Verzorgingslokaal:
 - Gevestigd op arbeidsplaats of onmiddellijke omgeving
 - Enkel bestemd om EHBO materiaal te bevatten en slachtoffers op te vangen om eerste hulp te verstrekken
 - Kan ook ter beschikking gesteld worden van zwangere werkneemsters of werkneemsters die borstvoeding geven



Codex boek I titel V

- **Algemene verplichtingen werkgever:**
 - Eerste hulp ter plaatse verzorgen
 - Contact met gespecialiseerde diensten leggen
 - Transport naar verzorgingslokaal, woning of ziekenhuis regelen





Codex boek I titel V

- **Te nemen maatregelen door werkgever:**
 - Procedures: zie ook intern noodplan (zie art.1.2-23 tot 26)
 - Uitrusting: EHBO materiaal en eventueel EHBO lokaal
 - Organisatie: bepalen van aantal werknemers en hun kwalificaties (verpleegkundigen, hulpverleners of andere aangeduide personen)
 - Vorming:
 - Basisvorming
 - Bijscholing
 - Specifieke vorming
 - Toolboxen
 - ...





Codex boek I titel V

- **Te nemen maatregelen:**
 - Na advies comité
 - Medewerking van bevoegde preventiedienst (intern of extern: zie verdeling taken)
 - Medewerking van arbeidsgeneesheer die toezicht houdt op eerste hulp
 - Hierbij rekening houden met:
 - Aard van activiteiten van de onderneming
 - Resultaten van **risicoanalyse**
 - Aantal werknemers
 - Bepaalde risicogroepen



Codex boek I titel V

Procedures (koppeling met intern noodplan; zie hfdst. V van boek 1 titel 2: Maatregelen bij noodsituaties en in geval van ernstig en onmiddellijk gevaar art.1.2-23 tot 26)

- Informatie en instructies betreffende de maatregelen in geval van nood
- Alarm- en **communicatiesystemen**
- Veiligheidsoefeningen
- De handelingen te stellen bij eerste hulp
- De middelen voor de eerste verzorging
- De maatregelen om **posttraumatische** stress te voorkomen of te beperken



Codex boek I titel V


Eerste hulpmateriaal

- Basismateriaal, een verbanddoos en eventuele aanvullingen
 - In functie van de risico's, activiteiten en het aantal werknemers
- Coprev praktijkrichtlijn bedrijfseerstehulp



Codex boek I titel V

Verzorgingslokaal

- Aangeduid met een bord 
- Toegangswegen worden vrijgehouden en laten een draagbaar door
- Bevat het nodige materiaal, meubilair en andere middelen voor de eerste hulp (opvang en verzorging)
- Voldoende ruim, veilig en hygiënisch
- Voorzien van zowel koud als warm stromend water
- Verlucht, verwarmd en verlicht in functie van de bestemming (minimum 500 lux en 20 °C)



Codex boek I titel V

Verzorgingslokaal: bevat best ook:

- VIB's van gevaarlijke stoffen en mengsels
 - Telefoon + lijst met nuttige telefoonnummers voor externe hulp
 - register
- Wordt ingericht na advies van de arbeidsgeneesheer en comité
- Verplicht in A, B, en C bedrijven tenzij uit de risicoanalyse blijkt dat dit niet noodzakelijk is (zie ook Coprev-richtlijn)



Codex boek I titel V

- **Werkgever moet register bijhouden van de interventies:**
 - Naam hulpverlener
 - Naam van het slachtoffer;
 - de plaats, de datum, het uur, de beschrijving en de omstandigheden van het ongeval of het onwel worden;
 - de aard, de datum en het uur van de interventie;
 - de identiteit van eventuele getuigen.



Codex: taken van intern preventieadviseur

- **Meewerken aan uitwerking van noodprocedures en toepassing van maatregelen in geval van ernstig en onmiddellijk gevaar**
- **Meewerken aan organisatie van eerste hulp en dringende verzorging van werknemers die slachtoffer zijn van ongeval of getroffen worden door ziekte**



Codex: taken van arbeidsgeneesheer

- **Ervoor zorgen dat slachtoffers van een ongeval of werknemers die getroffen worden door een ziekte, de eerste hulp en dringende verzorging krijgen**
- **Toezicht houden op de organisatie van de eerste hulp en dringende verzorging**
- **Meewerken aan de organisatie van de eerste hulp**



Codex: taken van arbeidsgeneesheer

- **Advies geven over:**
 - Welk materiaal nodig is en waar dit moet aanwezig zijn
 - Inrichting verzorgingslokaal
 - Ter beschikking stellen van het verzorgingslokaal tijdens de zwangerschap en lactatie
 - Voldoende aantal verpleegkundigen, hulpverleners of aangeduide personen
 - Of een meer in de tijd gespreide bijscholing geen afbreuk doet aan de kennis en vaardigheden van de hulpverleners



Codex: taken van comité

- **Advies geven over:**
 - Welk materiaal nodig is en waar dit moet aanwezig zijn
 - Inrichting verzorgingslokaal
 - Voldoende aantal verpleegkundigen, hulpverleners of aangeduide personen
 - Of een meer in de tijd gespreide bijscholing geen afbreuk doet aan de kennis en vaardigheden van de hulpverleners



Aansprakelijkheid hulpverlener

- **Geen specifieke regels voor hulpverleners**
- **Algemene regel (ook voor niet-hulpverleners):**
 - Weigeren om hulp te verlenen = schuldig verzuim (art.422 bis strafwetboek)
- **Hulpverlener moet geen onverantwoorde risico's nemen** (bvb. onbeschermd een brandend lokaal betreden)
- **Hulpverlener moet slachtoffer helpen op zorgvuldige en toegewijde manier, conform de opleiding die hij heeft genoten.**



Aansprakelijkheid hulpverlener

- **Hulpverlener is niet burgerlijk aansprakelijk voor gevolgen van zijn daden**
 - burgerlijke immuniteit van de arbeidsovereenkomst: werkgever draait op voor eventuele schadeloosstelling, behalve wanneer hulpverlener
 - Bedrog pleegt
 - Zware fout begaat
 - Herhaaldelijke lichte fouten begaat



Beroepsgeheim hulpverlener

- **Geen specifieke wettelijke regeling**
- **Algemene regels van zorgvuldigheid en normale voorzichtigheid:**
 - Hulpverlener mag vertrouwelijke informatie die hem door slachtoffer wordt toevertrouwd (bvb. i.v.m. bepaalde ziekte) niet meedelen aan derden
 - Hulpverlener mag medische informatie wel doorgeven aan artsen of verpleegkundigen



Toedienen medicatie

- Voorbehouden aan artsen, apothekers en andere medische beroepsgroepen (wegens mogelijke complicaties)
- Geen medicatie in EHBO lokaal of koffer bewaren
- Enkel op vraag van slachtoffer wanneer deze zijn medicatie bijheeft
- Hulpverlener mag niet verplicht worden om dit te doen



www.werk.belgie.be

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG